

[Bjerre.]

§ 11 hilser jeg med megen glæde. Det er den paragraf, der handler om, at man kan få en nemmere adgang til at blive betragtet som værende indfødt i de forskellige nordiske lande.

Så kommer vi til den sidste paragraf, det er § 14: „Denne lov træder i kraft den 1. januar 1951“. Jeg skal ikke sige, at det ikke kan lade sig gøre, men jeg beundrer den optimisme, den højtærede indenrigsminister er i besiddelse af, når han tror, det kan lade sig gøre så hurtigt. Jeg vil dog mene, at der er så mange problemer i dette lovkompleks, som skal undersøges nøje, og som der skal forhandles om med de øvrige nordiske lande, at det nok vil være nødvendigt at ændre den. Jeg siger det kun, fordi jeg ikke vil afslutte med den sædvanlige bemærkning om, at vi vil medvirke til en hurtig og velvillig behandling, for jeg tror bestemt ikke på, den kan blive hurtig; den skal nok blive velvillig, men hurtig, det tror jeg ikke på.

Lisbet Hindsgaul: I den skandinaviske statsborgerret fra det 19. århundrede bestemmes det, at den gifte kvindes statsborgerret hviler på det hovedprincip, at kvinden ved ægteskabs indgåelse behandles som en biperson, der i statsborgerretlig henseende følger sin mand. Ved gennemførelsen af de nye statsborgerretslove i 1920erne bevares dette princip. Der rettes dog en meget stærk kritik derimod fra forskellig side, bl. a. fra det svenske lagråd og fra „Norske Kvinners Nasjonalråd“. I årene herefter har navnlig kvindeorganisationerne stadig rettet henvendelser og krav om, at kvinden i statsborgerretlig henseende blev ligestillet med manden. Sagen har med mellemrum været taget op, og spørgsmålet om ved en international overenskomst at gennemføre denne ligestilling mellem kønnene har i 1930erne flere gange været behandlet i Folkeforbundet, men uden resultat. Også i De Forenede Nationer har spørgsmålet været genstand for opmærksomhed. Her har man dog erkendt, at den nye tids fremmedlovgivning på dette område viser en tendens, der klart går ind for at give den gifte kvinde en selvstændig og fri stilling.

I det samarbejde, som vi indenfor skandinaviske forhold tilstræber, og som vi alle af hjertet tilslutter os, er statsborgerretslovgivningen et meget vigtigt led. Allerede i 1880erne indledtes et sådant samarbejde ved nedsættelsen af en nordisk kommission, der havde den opgave at finde et fælles ud-

tryk for en ensartet statsborgerretslovgivning i de tre nordiske lande, og på flere områder er dette jo også lykkedes op til vor tid. Kun er der ikke sket ændringer med hensyn til den gifte kvindes statsborgerretlige stilling, således som det foreliggende lovforslag tilsigter det.

Efter den sidste krigs afslutning, hvor en fornyet revision igen var nødvendig, blev det på et møde her i København, hvor de tre nordiske landes udenrigsministre var tilstede, bestemt, at der skulle nedsættes et udvalg bestående af delegerede fra de nordiske lande. Danmark indvalgte fhv. departementschef Saurbrey og kontorchef Knud Larsen, indenrigsministeriet. Dette var i 1946, og indenfor dette udvalg har man nu i disse tre-fire år arbejdet på en ensartet lovgivning, lempende sig efter de forskellige landes særlige forhold, og den gifte kvindes statsborgerret har været det centrale. Betænkningen udtrykker som helhed en enig opfattelse såvel på det første område som hvad angår kvindens statsborgerretlige stilling.

Som jeg allerede har sagt, går lovforslaget for det første ud på at skabe ensartede regler for de nordiske lande og for det andet på at ændre den gifte kvindes statsborgerretlige stilling. Hvad de ensartede regler angår, er der ingen grund til at gå nærmere ind herpå, da man må gå ud fra, at de juridiske spørgsmål, der er bearbejdet af fremragende jurister indenfor de nordiske lande, sikkert er bragt i orden.

Det, der har været målet, er at skabe den fuldstændig ensartede regel for løsningen af indfødsretsspørgsmålet i de nordiske lande. Der er dog den forskel, at naturalisation i Danmark i henhold til grundlovens § 50 er et lovgivningsarbejde, medens det i de to andre lande er et administrativt anliggende. Ligeledes er der i overgangsbestemmelserne nogen forskel for de tre lande på grund af deres særlige forudsætninger. Reglerne for den gifte kvindes statsretlige forhold er det nye, der bryder med den gamle opfattelse, hvorefter den gifte kvinde er en såkaldt biperson i ægteskabet eller sagt med andre ord: hvor hun i ægteskabet følger sin mand, skabende det, vi kalder hjemmets enhed.

Det værdifulde i lovforslaget er først og fremmest dette, at bestemmelsen om, at en kvinde mister indfødsretten ved at gifte sig med en udlænding, udgår. Det er selvfølgelig det afgjort værdifulde, at den danske kvinde, gift med den fremmede mand, bevarer sin indfødsret, sit statsborgerskab. Jeg vil dog tilføje, at arbejdet i ud-